T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **16**

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **27**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 9
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 16

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Miktarları 4
Tablo 2: Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçları..... 4

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne Yatırılan Sermayenin Bilançoda Yer Almaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kişilerden Alacaklar Hesabının Takibinin Yapılmaması

2. Üniversite Bünyesindeki Bazı Birimlerin Öğrencisi Olmaması Sebebiyle Atıl Durumda Olması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kocaeli Üniversitesi 3 Temmuz 1992 tarihinde çıkarılan 3837 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981 yılından beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

www.balioglu.net

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadır. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokullar, Enstitüler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Koordinatörlükler olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezi, İşletme Müdürlüğü, Genel Sekreterlik, 8 Daire Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği bulunmaktadır.

Üniversiteye bağlı 3 Enstitü, 19 Fakülte, 3 Yüksekokul, Konservatuvar, 21 Meslek Yüksekokulu, 15 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 4 Bölüm faaliyet göstermektedir.

Üniversite bünyesinde 2.262 akademik personel, 8 yabancı uyruklu sözleşmeli personel, 1.589 idari personel (657-4/a), 377 sözleşmeli memur (657-4/b), 1.255 sürekli işçi çalışmaktadır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Üniversitenin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Kocaeli Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu ise Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir. Kocaeli Üniversitesi de Kurulun üyesidir. Kocaeli Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Üniversite 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli "II Sayılı Cetvel "de yer alan kamu tüzel kişiliğine sahip, Milli Eğitim Bakanlığı ile ilişkili Yükseköğretim Kuruluna bağlı, bilimsel özerkliğe sahip özel bütçeli bir idaredir.

Üniversitenin gelir elde ettiği ve harcama yaptığı döner sermaye işletme bütçesi bulunmaktadır.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Üniversitenin 2019 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödenekleri toplamı 461.545.000,000 TL olarak bağlanmıştır. Yıl içerisinde 82.635.746,58 TL ekleme,

8.662.130,00 TL kesinti yapılmıştır. Toplamda bütçe ödeneği 535.518.616,58 TL olmuştur. Bu tutarın 513.984.981,21 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı % 95,98'dir.

Tablo 1: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Miktarları

Ekonomik Sınıflandırma	Kullanılabilir Ödenek (TL)	Harcanan (TL)	Harcama Oranı (%)
Personel Giderleri	323.931.517,00	317.114.188,48	97,90
SGK Devlet Primi Gideri	53.115.560,00	52.905.159,50	99,60
Mal Ve Hizmet Alım Gideri	67.783.267,03	58.659.833,37	86,54
Cari Transferler	17.357.272,55	15.750.220,83	90,74
Sermaye Giderleri	73.331.000,00	69.555.579,03	94,85
Toplam	**535.518.616,58**	**513.984.981,21**	**95,98**

Bütçede 461.545.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 511.477.183,41 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 110,81 olmuştur.

Tablo 2: Bütçe Gelirleri Uygulama Sonuçları

Bütçe Gelirlerinin Türü	Bütçe Geliri (TL)	Bütçe Geliri Ret ve İade (TL)	Net Bütçe Geliri (TL)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.352.053,78	339.360,66	29.012.693,12
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	460.086.678,96	0,00	460.086.678,96
Diğer Gelirler	22.382.491,96	4.680.63	22.377.811,33
Sermaye Gelirleri			
Toplam	**511.821.224,70**	**344.041,29**	**511.477.183,41**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır. Kurum bütçesinin hesapları teşkilat

www.balioglu.net

yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır. Bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek

www.balioglu.net

şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Yasa'nın 55'inci maddesinin verdiği yetkiye dayanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde iç kontrolün beş bileşeni sayılmış, bu bileşenlere yönelik 18 İç Kontrol Standardı ve 79 Genel Şart belirlenmiş, kapsam dâhilindeki İdarelerden mevcut iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere iç kontrol uyum eylem planı hazırlamaları istenmiştir.

www.balioglu.net

Mevzuat düzenlemeleri çerçevesinde Kocaeli Üniversitesince İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde ilk kez 2009 yılında hazırlanmıştır. Mevcut eylem planı ise 2014 ve 2018 yıllarında revize edilmiştir.

İdarenin İç Kontrol Uyum Eylem Planını uygulanmaya başladığı 2009 yılından günümüze değin yapmış olduğu çalışmalar değerlendirildiğinde;

Kontrol Ortamı Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı,

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği,

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapıldığı, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarıldığı,

Risk Değerlendirme Standartlarına ve Genel Şartlarına Yönelik;

Kurum stratejik planının katılımcı yöntemlerle hazırlandığı, planın yıllık uygulama dilimleri olan performans programlarının mevcut olduğu, İdare bütçesinin stratejik plan ve performans programındaki hedef ve göstergeler ve bunlara ait faaliyetler ile bu faaliyetlerin maliyetleri esas alınarak hazırlandığı,

İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlandığı ve önlemlerin belirlenmesi çalışmalarının devam ettiği,

Kontrol Faaliyetleri Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

"İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde harcama birimleri ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından ön mali kontrol işlemlerinin gerçekleştirildiği, Usul ve Esaslar'da belirtilen ön mali kontrole tabi işlemler ile İdarece karar verilen diğer ön mali kontrole tabi işlemlerin Ön Mali Kontrol Yönergesi hazırlanarak duyurulduğu ve uygulandığı,

Bilgi ve İletişim Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

Yıllık faaliyetlere ait sonuçların ve değerlendirmelerin İdare Faaliyet Raporunda yer aldığı ve kurum web sayfasında yayımlandığı,

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin bulunduğu,

İzleme Standartları ve Genel Şartlarına Yönelik;

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılarak raporlandığı,

İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlendiği,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmiş ve rapora ilişkin güncellemeleri üst yöneticinin onayına sunulduğu,

5 adet iç denetçi kadrosu ihdas edilen Üniversitede 3 iç denetçi kadrosunun dolu bulunduğu, teşkilat şemasında doğrudan üst yöneticiye bağlı İç Denetim Birimi bulunduğu,

www.balioglu.net

anlaşılmıştır.

Sonuç olarak iç kontrol sistemi ile ilgili uyum ve yapılandırma çalışmaları halen devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne Yatırılan Sermayenin Bilançoda Yer Almaması

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin yılsonu bilançosunda 500 Sermaye Hesabında mevcut sermaye tutarı ile 2019 yılı Bütçe Kanunu E cetveli ödenek kısmında yer alan Üniversite Döner Sermayesi için ayrılan toplam 4.606.000 TL'nin Üniversite Özel Bütçe 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 164'üncü maddesinde bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce mevcut olup, hesaplarda yer almayan döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerden envanteri yapılanların, tespit edilen değerleri üzerinden 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Kayıt Zamanı"* başlıklı 50'nci maddesinde;

"*Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî*

işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır." denilmektedir.

Bu hükme göre Üniversite Bütçesinden Döner Sermaye İşletmesi için ayrılan sermayenin 500 Sermaye Hesabına kaydedilmesi, buradaki tutarın da Üniversite Özel Bütçe bilanço hesabında yer alan 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına alınması gerekmektedir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin yılsonu bilançosunda 500 Sermaye Hesabında 70.277,97 TL sermaye tutarı bulunmaktadır. Ancak Üniversitenin yılsonu bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına bu tutar kaydedilmemiştir.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesine yatırılan 4.606.000 TL tutarındaki sermayenin Üniversitenin yılsonu bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

www.balioglu.net

BULGU 1: Kişilerden Alacaklar Hesabının Takibinin Yapılmaması

Üniversitenin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında bulunan anapara ve faiz alacaklarından bazılarının tahsil süresinin geçtiği ancak tahsil süresi geçen ve zaman aşımına uğrayan alacakların tespitinin yapılmadığı ve sorumluluğu bulunanlar hakkında yasal işlemlerin başlatılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Zamanaşımı"* başlıklı 74'üncü maddesinde;

"Kamu zararının meydana geldiği ve bu Kanunda belirtilen para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin işlendiği yılı izleyen malî yılın başından başlamak üzere zamanaşımını kesen ve durduran genel hükümler saklı kalmak kaydıyla onuncu yılın sonuna kadar tespit ve tahsil edilemeyen kamu zararları ile para cezaları zamanaşımına uğrar," denilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un *"Zamanaşımı"* başlıklı 74'üncü maddesi ile bir yandan 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nda öngörülen 10 yıllık zamanaşımı süresi, zamanaşımını kesen ve durduran haller benimsenirken bir yandan da 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü

Hakkında Kanun'da öngörülen zamanaşımının başlaması ve bitmesindeki ilke ve esaslar benimsenmiştir. Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı olup, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, haksız suretle mal ediniminden dolayı açılacak dava, zarar görenin verdiğini geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve her halde bu hakkın doğduğu tarihten başlayarak 10 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Söz konusu Kanuna göre zamanaşımı, alacağın vadesinin geldiği tarihten itibaren başlayıp; alacağın vadesinin dolması bir bildirime bağlı ise zamanaşımı, bu bildirimin yapılabileceği günden itibaren işlemeye başlamaktadır.

Yukarıda açıklanan esaslara göre vezne, mutemet, tahsildar ve ambar açıklarında açığın öğrenildiği; yersiz ödemelerde dairesinin bildirmesi üzerine muhasebe biriminin öğrendiği; öğrenim giderleri gibi sözleşmeye bağlı alacaklarda taahhüdün bozulduğu, ilama bağlı alacaklarda ilamın borçluya tebliğ edildiği; harcama yetkilisi mutemedi avanslarından doğan alacaklarda ilgili kanununda belirtilen mahsup süresinin bittiği, yolluk avanslarından doğan alacaklarda 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nda belirtilen mahsup sürelerinin dolduğu tarih, zamanaşımının başlangıcıdır.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 83'üncü maddesinin 10'uncu fıkrasının a ve c bentlerinde;

"a)Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen alacaklar hakkında anılan Yönetmelikte belirtilen hükümlere göre işlem yapılır.

...

c)11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununa göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, haksız suretle mal ediniminden dolayı açılacak dava, zarar görenin verdiğini geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve her hâlde bu hakkın doğduğu tarihten başlayarak 10 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Zamanaşımı söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde kesilir. Zamanaşımının kesildiği durumlarda, kesilme tarihinden itibaren yeni bir zamanaşımı süresi işlemeye başlar. Ayrıca söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde zamanaşımı durur. Bu durum ortadan kalktığında zamanaşımı, kaldığı yerden işlemeye devam eder." denilmektedir.

140 Kişilerden Alacaklar Hesabında kayıtlı görünen alacak dosyalarından bazıları 1999 yılından itibaren devretmekte olduğundan, yaklaşık olarak 14 alacak dosyasının

zamanaşımına uğramış olma ihtimali bulunmaktadır. Bu dosyaların hangilerinin zamanaşımına uğradığı, zamanaşımına uğrayan dosyalar hakkında ne gibi işlemler yapıldığı tam olarak bilinemediğinden bir alacağın sadece 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında bulunması ve on yılı aşan süredir bu hesapta görünmesi, o alacağın doğrudan zamanaşımına uğramış olduğunun tespit edilmesi için yeterli değildir. Zira söz konusu hesapta görünen bir alacak, Hukuk Müşavirliğine intikal ettikten sonra icrai veya adli işlem başlatılması gerekmektedir. Hukuk Müşavirliğine intikal ettirilmeyen alacaklar ise 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında görünmeye devam edecektir.

Mizanda 3.767.596,33 TL tutarında kişi borcu bulunmaktadır. Bu borçların önemli bir kısmının taşınmaz tahliyesi ile ilgili olduğu bunun yanında şahıs, SGK, hukuk servisi ile ilgili borçlar bulunduğu görülmektedir. Diğer taraftan kişi borçları içinde en eskisi 1999 yılına ait olmak üzere 2 adet 2010 öncesi 14 adet kişi borcu olduğu görülmektedir.

140 Kişilerden Alacaklar Hesabındaki her kaydın sağlıklı biçimde tutulması ve takip edilmesi için Strateji Daire Başkanlığının Hukuk Müşavirliği ile koordinasyon içerisinde çalışması, anılan hesapta hangi alacakların hangi mevzuata tabi olduğunun tespit edilmesi ve zamanaşımının bu yönüyle değerlendirilmesi ve takibinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Üniversite Bünyesindeki Bazı Birimlerin Öğrencisi Olmaması Sebebiyle Atıl Durumda Olması

Üniversite bünyesindeki Ulaştırma Yüksekokulu ile Kandıra Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunun öğrencisinin bulunmadığı, lisans eğitiminin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun *"Ana ilkeler"* başlıklı 5'inci maddesinin, (f) bendinde;

"Üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, Cumhurbaşkanınca yapılan yükseköğretim planlaması çerçevesinde kanunla kurulur."

Aynı Kanun'un (h) bendinde;

"Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacına yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim -

insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir" hükümleri yer almaktadır.

Yine aynı Kanun'un *"Yükseköğretim Kurulunun görevleri"* başlıklı 7'nci maddesinin (a) bendinde;

"Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak,"

olarak sayılmıştır.

www.balioglu.net

Yukarıya aynen alınan Kanun hükümlerine göre; bir fakülte veya yüksekokulun kurulması, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve ihtiyaç duyulan öğretim elemanlarının yetiştirilmesi, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, etkili bir biçimde kullanılmasının gözetim ve denetim altında bulundurulması gerekmektedir.

Öte yandan mezkûr Kanunun *"Rektör"* başlıklı 13'üncü maddesinde de üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, eğitim- öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde rektörlerin birinci derecede yetkili ve sorumlu olduğu belirtilmektedir.

Üst yönetici ile harcama yetkililerinin kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasını sağlama sorumlulukları çerçevesinde; üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasının ve geliştirilmesinin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinin sağlanması için fakülte ve yüksekokulların 2547 sayılı Kanun'da yer alan ilke ve esaslara göre açılması gerekmektedir.

Ancak yukarıda da belirtildiği üzere; Ulaştırma Yüksekokulunun 2014, Kandıra

Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunun 2010 yılından bu yana öğrencisi olmamış ve fiilen eğitime başlayamamıştır. İhtiyaçlar gözetilmeden fakülte açılması, fiilen atıl duruma gelen fakültenin kapatılmaması ve cari giderlerinin ödenmesine devam edilmesi, kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmamasına yol açmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda, ihtiyaçlar ve mevcut koşullar gözetilerek kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve gerekli önlemlerin alınması açısından mevcut durumun Yükseköğretim Kuruluna da sunularak değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:1
Üniversitenin Bünyesinde Faaliyet Gösteren İktisadi İşletmenin Hukuki Alt Yapısında Eksiklikler Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Yönerge son şeklini henüz almamıştır.
Kurum Bünyesinde Birden Fazla Genel Sekreter Bulunması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:3
Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:1
Kocaeli Üniversitesi İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:2
Taşınmazlar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydı Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:3

www.balioglu.net

www.balioglu.net

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 16
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 18
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 19
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 19
5. DENETİM GÖRÜŞÜ 20
6. DENETİM BULGULARI 20
7. EKLER 25

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yıllar İtibari ile Tıp Fakültesi Hastanesinin Gelir-Gider ve Kar/Zarar Durumu 21

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin Mali Durumunun Sürdürülebilir Olmaması

2. Satın Alınan Makine, Araç, Gereç ve Demirbaş Eşyanın Yılsonunda Taşınır Birimine Devredilmemesi

3. Süresi Dolan Teminat Mektuplarının Kayıtlarda Yer Alması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre, Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uygulanacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 2'inci maddesine istinaden Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği 06.11.2000 tarih ve 2422 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Döner Sermaye İşletmesinin sermaye limiti 70.260,07 liradır. Döner Sermaye İşletmesinin faaliyet alanına giren iş ve hizmetler aşağıda gösterilmiştir.

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda bilimsel görüş verme, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak

b) Bilgi işlem organizasyonu, iş değerlendirilmesi ve benzeri hizmetlerin yapılması,

b) Seminer, konferans ve sempozyum düzenlemek ve bunlara ilişkin kurslar açmak,

c) Her türlü inşaat, tesisat ve mimari projelerin hazırlanması ve denetimi, mevcut fiziki kapasiteyi daha iyi değerlendirerek faaliyet alanı ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünlerin önceden rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

d) Her türlü baskı ve yayım hizmetlerinin yerine getirilmesi,

e) Üniversitenin bilgisayar alt yapısı kullanılarak her türlü iş ve hizmetlerin üretilmesi,

f) Danışmanlık, analiz, ölçme, deney, model deneyi, muayene, teknik kontrol, kalite kontrolü, standartlara uygunluğun tahkiki, teknik bakım, ekspertiz, ölçü ayarı, plan ve benzeri hizmetleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesinin Yönetim Kurulu, Üniversite Yönetim Kuruludur. İşletmenin harcama yetkilisi rektördür. Rektör bu yetkisini uygun gördüğü ölçüde yardımcılarına dekanlara veya enstitü, yüksekokul ve uygulama-araştırma merkezi müdürlerine devredebilir. Üniversite Yönetim Kurulu, yetkilerini uygun gördüğü ölçüde kuracakları yürütme kuruluna devredebilir. Yürütme Kurulu Üniversite Yönetim Kurulunca seçilecek bir rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı (dekan ve yüksekokul müdürü de olabilir)

www.balioglu.net

ve bir sayman olmak üzere beş kişiden oluşur. Yürütme Kurulu Üniversite Yönetim Kurulu adına faaliyetleri izler, sonuçlandırır ve gerektikçe Üniversite Yönetim Kuruluna rapor verir. Yürütme Kuruluna rektör yardımcısı başkanlık eder, en az üç kişiyle toplanır ve karar oy çokluğu ile alınır.

2019 yılında, Kocaeli Üniversitesine bağlı 6 birimde döner sermaye faaliyeti yürütülmüş, Üniversitedeki teknolojik gelişmeler ve bilgi birikimlerinin, üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde Türkiye geneline aktarılması çalışmalarına devam edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesinde Genel İdari Hizmetlerinde 57 (4 kişi 4b), Yardımcı Hizmetlerde 20 (3 kişi 4b), Teknik Hizmetlerde 19 (1 kişi 4b), Sağlık Hizmetlerinde 366 (7 kişi 4b) personel olmak üzere toplam 462 personel görev yapmaktadır. Genel Bütçe kapsamında ise Genel İdari Hizmetlerinde 54 (5 kişi 4b), Yardımcı Hizmetlerde 36, Teknik Hizmetlerde 4, Sağlık Hizmetlerinde 577 (344 kişi 4b), Din Hizmetlerinde 1 personel olmak üzere toplam 672 personel görev yapmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 2019 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermeye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 565 ve 573'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

2019 yılı bilançosunda sermayesi 17,90 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 44.450.073,54 TL'dir. Gelir tablosunda döner sermaye gelir toplamı 315.650.101,99 TL, gider toplamı 418.713.762,92 TL olup, yılsonu itibariyle tahakkuk eden dönem net zarar toplamı 103.063.660,92 TL'dir.

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Satışların maliyeti tablosu
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Envanter defteri

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

www.balioglu.net

BULGU 1: Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin Mali Durumunun Sürdürülebilir Olmaması

Kocaeli Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde faaliyet gösteren Tıp Fakültesi Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısı incelendiğinde; genel olarak gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı, İşletmenin 2013 - 2019 yılları arasında 2016 yılı hariç, sürekli zarar ettiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun *"Döner sermaye"* başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendine göre Yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir. Kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülmek şartıyla katkı sağlanabilir. Döner sermaye işletmesinin gelirleri, işletme adına yapılan mal ve hizmet satışları ile diğer gelirlerden oluşur.

Aynı Kanun'un 58'inci maddesinin (i) bendine göre ise döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır ve yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.

Yapılan incelemede, aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere Tıp Fakültesi Hastanesi

Döner Sermaye İşletmesinin yıllar itibari ile genellikle zarar ettiği, mali yapısının bozulduğu, bazı ihtiyaçlarının bütçeye ödenek konulmak suretiyle özel bütçe giderlerinden karşılanmasına rağmen söz konusu mali yapının düzeltilemediği görülmüştür.

Tablo 3: Yıllar İtibari ile Tıp Fakültesi Hastanesinin Gelir-Gider ve Kar/Zarar Durumu

Yıllar	Gelir Miktarı (TL)	Gider Miktarı (TL)	Kar/Zarar Durumu (TL)
2013	152.580.673,14	175.977.841,33	-15.046.407,27
2014	156.226.230,25	191.301.375,50	-37.174.250,31
2015	172.573.105,60	180.006.828,83	-18.790.276,24
2016	211.816.973,69	183.766.453,05	33.781.859,19
2017	264.698.119,01	265.168.076,79	-25.693.067,82
2018	287.783.694,88	344.970.630,18	-26.127.533,18
2019	314.805.260,83	427.219.217,64	-37.157.781,28

Üniversite Hastanesinin kârlılığının temini veya zararının önlenmesi için gelir-gider dengesinin gözetilmesi gerekmektedir. Bu durum, işletme biriminin devamlılığı açısından son derece önemlidir. Aksi halde mevcut durumun, gelecekte faaliyetlerin yürütülmesinde sıkıntılara sebep olacağı açıktır.

Üniversite hastanesinin sürdürülebilir bir mali yapıya kavuşturulması ve gelir-gider dengesinin sağlanması için kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ve gerekli idari tedbirlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Satın Alınan Makine, Araç, Gereç ve Demirbaş Eşyanın Yılsonunda Taşınır Birimine Devredilmemesi

Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile Demirbaşlar Hesabı dâhilinde satın alınan makine, araç, gereç ve demirbaş eşyanın yılsonunda taşınır birimine devredilmediği tespit edilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun *"Döner sermaye"* başlıklı 58'inci maddesine göre, Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'in *"Gelir ve Giderler ile Bunların Muhasebeleştirilmesi"* başlıklı 6'ncı maddesinde;

"...

Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir.

...” denilmektedir.

Bu hükme göre; öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye gelirleri ile alınan makine, araç, gereç ve öteki demirbaş eşyanın her mali yılın sonunda üniversite taşınır birimine devredilmesi gerekmektedir. Ancak Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü yılsonu bilançosunda 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabında 1.772.052,78 TL, 255 Demirbaşlar Hesabında da 1.018.464,86 TL dâhilinde satın alınmış makine, araç, gereç ve demirbaş eşya bulunduğu halde, bunların yılsonunda üniversite taşınır birimine devredilmediği görülmektedir.

Mezkûr yönetmelik hükümlerine uyum açısından, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabında yer alan öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve demirbaş eşyanın yılsonunda üniversite taşınır birimine devredilmesinin sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Süresi Dolan Teminat Mektuplarının Kayıtlarda Yer Alması

Kurum mali tabloları üzerinde yapılan incelemede süresi dolan teminat mektuplarının halen kayıtlardan düşülmediği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeleri Kanunu’nun *“Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi”* başlıklı 13'üncü maddesinde teminatların yükleniciye hangi hallerde ve ne şekilde iade edileceğine ilişkin şartlar düzenlenmiştir.

Aynı Kanun’un *“İade edilemeyen teminatlar”* başlıklı 14'üncü maddesinde ise, Kanun'un 13'üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin konuya ilişkin 900 Alınan Teminatlar Hesabı ve 901 Alınan Teminatlar Alacaklı Hesabına ilişkin düzenlemeler getiren *“Hesabın işleyişi”* başlıklı 526’ncı maddesine göre, alınan teminat mektupları bu hesaplara kaydedilecektir.

Bu hükümlere göre, teminat mektuplarının muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığının, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimlerince takip edileceği ve her malî yılsonunda teminat mektupları hakkında ilgili idareden alınan bilgi doğrultusunda söz konusu teminat mektuplarının ilgilisine veya ilgili bankaya iade edilmesi ya da ertesi malî yıla devredilmesi gerekmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından süresi dolan teminat mektuplarına ilişkin olarak dönem içerisinde çalışma yapılmışsa da diğer idari birimlerle koordinasyon sağlanamaması nedeniyle gerekli çıkış işlemleri yapılamamıştır.

Bu itibarla, süresi geçen ve iadesi yapılamayan teminatların 901 ve 902 no.lu teminat hesaplarında 22.803.331,09 TL yer alması nedeniyle kurumun mali tabloları doğru ve güvenilir bilgi vermemektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:1
Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Özel Muayenehanede de Çalışmaya Devam Etmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:2
Özel Oda Ücretlerinin Sağlık Uygulama Tebliğine Aykırı Olarak Belirlenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:3
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinin Mali Durumunun Sürdürülebilir Olmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Md:4 Meclis ve hükümet tarafından mevzuat ve kaynak desteği sağlanması gereken bir konudur.

www.balioglu.net

Özel Bütçeye Ait Ödeneklerden Satın Alma Yoluyla Hastaneye Aktarılan Tıbbi Malzemelerin Döner Sermaye İşletmesinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:1
Araştırma ve Uygulama Hastanesine Yapılan Bağışların Rayiç Değerleri Üzerinden Hesaplara Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:2
Döner Sermaye İşletmesi Adına Yetkisiz Birimler Tarafından Banka Hesabı Açılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Md:3

www.balioglu.net

www.balioglu.net

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **27**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **27**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **28**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **28**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **28**

6. **DENETİM BULGULARI** **29**

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Kocaeli Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Kocaeli Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2019 yılı Performans Programı,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu,
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Yapılan performans denetimi sonucunda, Kocaeli Üniversitesinin performans yönetimi sisteminin ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine uygun olduğu görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

www.balioglu.net

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Kocaeli Üniversitesinin yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında; Kocaeli Üniversitesinin yayımladığı 2019-2023 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan denetim sonucunda Üniversitenin 2019-2023 dönemine ait Stratejik Planın "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterine uygun olduğu görülmüştür. Üniversite misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere amaçlar, bu amaçların altında performans hedefleri ve bu hedeflere yönelik göstergeler belirlemiştir. Amaçlar üst politika belgelerine

uygun belirlenmiş ve hedefler de bunu gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiştir. Amaç ve hedefler; "ilgili", "ölçülebilir" ve "iyi tanımlanmıştır".

Üniversitenin 2019 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde; programın zamanında hazırlandığı, "sunum" kriterine uyduğu görülmüştür. 2019 yılı için performans hedefleri ve buna ait performans göstergeleri belirlenmiştir.

Kamu İdaresinin 2019 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde raporun, "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterine uygun hazırlandığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net